

1. světová válka

1914 - 1918

- globální válečný konflikt - zasáhla Evropu, Afriku, Asii, bojovalo se i ve světových oceánech
- 28.7. 1914 - 11.11. 1918
- postupně bojovalo 28 států světa a 70 milionů lidí
- 10 milionů ve válce zahynulo a dalších 20 milionů zůstalo zmrzačených
- v 1. světové válce bojovalo 1 400 000 českých vojáků
- 130 000 jich zemřelo

Atentát na rakouského následníka trůnu Františka Ferdinanda d' Este v Sarajevu (Srbsko)

Rakousko - Uhersko podporované Německem poslalo Srbsku ultimátum - sepsané tak, že ho nemohli splnit.

Srbové téměř okamžitě přijali většinu jeho požadavků včetně veřejné omluvy. Odmítli jen ty, které přímo zasahovaly do státní svrchovanosti země.

Rakousko - Uhersko vyhlásilo Srbsku válku, čímž začala 1. světová válka.

Opravdové důvody:

- Německo - Britské soupeření
- přerozdělení kolonií - Británie nejvíc kolonií z evropských zemí, ostatní by chtěli také, Německo nejvíc, protože s dobýváním kolonií začali nejpozději a mají jich málo
- Francie chtěla vrátit Alsasko a Lotrinsko, které prohrála v jiné válce

Dohoda:

Francie

Anglie (Británie)

Rusko

Itálie (1915)

USA (1917)

Ústřední mocnosti:

Německo

Rakousko - Uhersko

Bulharsko (1915)

Život na bojišti

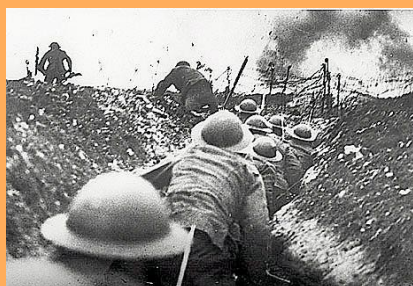
- zákopová válka
- nové zbraně
- Češi museli bojovat za Rakousko - Uhersko

Zákopová válka

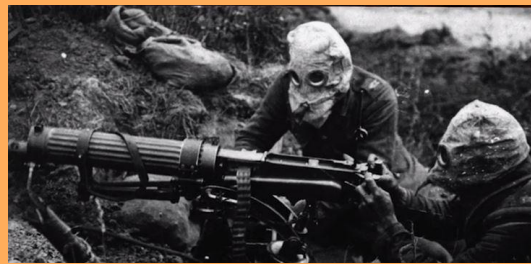
Každá strana má vybudovaný důmyslný systém zákopů, obranných pevností, protipěchotních překážek, palebných postů a ostnatého drátu. Možné použití kulometu.

Francie - zastavila Německo.

Nº 3070 Jn der feindl. Stellung am Piave-Damm 18.6.18.

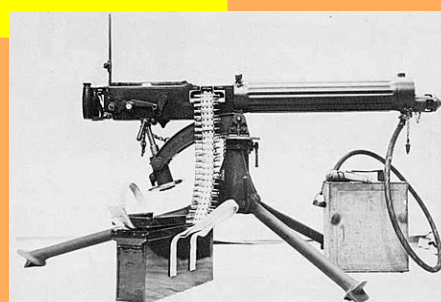
Nové zbraně

bojové otravné plyny - slzný plyn, chlor, yperit (poškození tkání, pokožky, očí, dýchacích orgánů a zažívacího ústrojí).

letectvo - bojová letadla a vzducholodě

kulomety - rychlopalné zbraně, které zabíjely ve velkém množství útoční vojáky

tanky - Britové

Jediný německý tank.

Francouzský tank.

Češi museli narukovat a bojovat za Rakousko - Uhersko

- vypuknutí 1. světové války přijali Češi s nechutí
- čeští vojáci byli často nasazováni na východní frontu v boji proti Rusku, ale s Rusy máme společný slovanský původ
- mnozí raději přebíhali do ruského zajetí
- poté bojovali proti Rakousku - Uhersku po boku Ruska
- ve Francii, Rusku a Itálii vstupovali čeští občané do zvláštních vojenských oddílů - legií
- legie = dobrovolnické vojenské jednotky československého zahraničního odboje v 1. světové válce
- legionář = příslušník legie

Život lidí

- nedostatek potravin - přidělový lístkový systém
- nedostatek surovin - nedostatek kovů = zabavovaly se kovové předměty v domácnostech, zvony v kostelech
- veškerá výroba v továrnách byla podřízena potřebám války
- muži museli narukovat na frontu
- v továrnách a na polích pracovaly převážně ženy a děti
- přestaly vycházet mnohé české noviny a časopisy
- omezovala se výuka a třídy se spojovaly
- zakázána činnost Sokola
- někteří čeští politici uvězněni
- mnoho lidí a zejména dětí umíralo na nedostatek potravin a nemoci (neexistovalo očkování a nebyly známé léky jako penicilin)

Odpor proti Rakousku - Uhersku

- čeští politici, kteří neodešli do zahraničí usilovali o smírné jednání s rakouskou vládou
- politici, kteří odešli do ciziny, nesouhlasili se setrváním českých zemí v rámci Rakousko - Uherska
- Tomáš Garrigue Masaryk se svými spolupracovníky Edvardem Benešem a Slovákem Milanem Rastislavem Štefánikem začali organizovat boj za samostatný československý stát = zahraniční odboj
- jednání byla složitá, ale nakonec se Masaryk v USA dohodl na vytvoření společného státu Čechů a Slováků

T. G. Masaryk

Edvard Beneš

Milan Rastislav Štefánik

Konec války

K ukončení války pomohl vstup Spojených států amerických (USA) do bojů na straně Velké Británie a Francie.

1. světová válka skončila porážkou Rakousko - Uherska a Německa.

Po skončení 1. světové války se Rakousko - Uhersko rozpadlo.

Za konec světové války se pokládá a ve světě oslavuje 11. listopad 1918, kdy od 11 hodin zavládlo na všech frontách příměří (11. 11. v 11 hodin).

Vznik Československé republiky

Zpráva, že Rakousko - Uhersko přijalo všechny podmínky míru, přišla do Prahy ráno 28. října 1918. Lidé začali strhávat znaky rakouské říše. V ulicích hrála hudba a tančilo se. Davy lidí proudily po Václavském náměstí k pomníku sv. Václava. Na budovách zavlály červenobílé prapory. Byla provolávána sláva samostatnému československému státu. Všude zněla píseň Kde domov můj.

28. říjen 1918 si každoročně připomínáme jako Den vzniku samostatného československého státu.

Odkazy na youtube:

- <https://www.youtube.com/watch?v=RCONdPiblhA>
- <https://www.youtube.com/watch?v=-tcO4kUycts&t=129s>
- https://www.youtube.com/watch?v=dTCxr2wf_vo
- <https://www.youtube.com/watch?v=ECWEJrl83l8>
- <https://www.youtube.com/watch?v=N0aNUI5F8vY>
- <https://www.youtube.com/watch?v=O24I-dfmDF8>
- <https://www.youtube.com/watch?v=2uNwehknQEM>